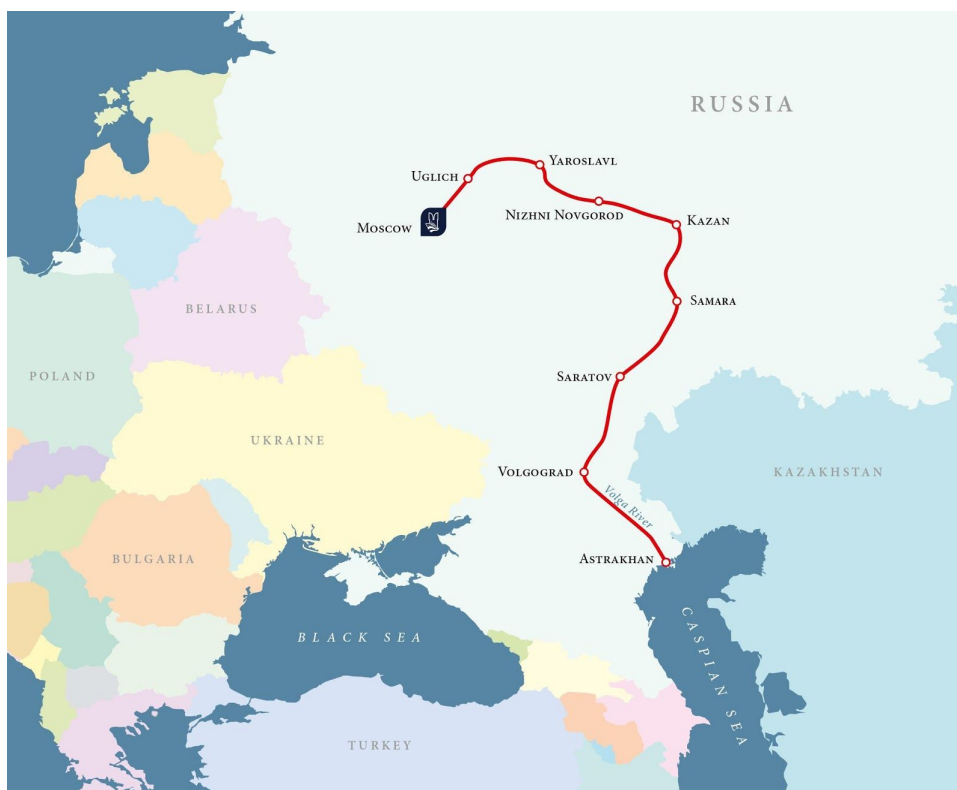

Historisk krydstogt fra Moskva til Astrakhan og det Kaspiske Hav. En rejse igennem det russiske imperium fra centrum til periferi. 12 fantastiske dage på moderne skib. Med ekspertrejsleder Sonja Vesterholt eller Thomas Køllner. Afrejse 24. september og 5. oktober. Kun to rejser i 2019.

Vi starter turen i Moskva – Europas største by og det absolutte centrum i det russiske rige. Krydstogtet tager os igennem talrige kanaler og sluser sydover, mens vi krydser ned ad floderne. Floderne er grundlaget for det unge storfyrstendømme Moskvas opståen og historie, da det er floderne omkring Moskva, der var afgørende for byens strategiske vigtighed og efterfølgende vækst. Da storfyrstendømmet bliver de mongolske erobreres skatteopkræver er vejen banet for at storfyrstendømmet Moskva bliver den ledende magt i det slaviske område og blandt de slaviske småstater som overlevede mongolernes erobring og hærgen i 1238 - 1240. Storfyrste Michael får da også i 1305 titlen ”Storfyrste over alle russere”. Storfyrstendømmet Moskva fortsætter sin vækst og erobringer og bliver fra middelalderen af kendt under navnet Rusland. En sejlads ned af de russiske floder, er derfor en rejse gennem Ruslands skabelseshistorie, hvilket vi vil gå i dybden med på vore foredrag på skibet.

Området syd for Moskva på "de store sletter" er centrale i udviklingen af Rusland og erobres i 1500 tallet af Ivan Den Grusomme, der brænder netop Kazan af som vi besøger, og dermed knækker en af de store fjender "Kazan Khanatet", som opstår på sammenbruddet af det mongolske imperium i starten af 1400 tallet. Erobringen af disse områder gør Fyrstendømmet Moskva til et imperium - at forstå denne problemstilling mellem centrum og periferi, er central for Ruslands historie, og er ekstrem relevant også for at forstå det nutidige Rusland og dets fastholden i en imperial selvforståelse. Et blandt mange emne vi vil tage op på denne rejse.

På dette historiske krydstogt oplever vi den pulserende metropol og derefter sejlads igennem den russiske provins med sine landsbyer, kirker og smukke uberørte naturområder, hvor alt ser ud som om ingen forandring er sket de sidste 500 år. Alt sammen vidnesbyrd om Ruslands tusindårig dramatiske historie. Det er netop landsbyen og kirken som er de centrale elementer i russisk historie, når vi taler almindelige menneskers liv.

På rejsen følger vi den unge nations udvikling i middelalderen (hvor disse sydlige områder erobres) til kristen stat og senere til kejserdømme med stormagtsstatus under Peter D. Store. Denne indsigt bruger vi til at forstå Ruslands udvikling før og efter Sovjetunionens sammenbrud i 1991, og Putins igangværende politiske projekt, der kan beskrives som en genfødsel af det imperiale Rusland. Samtidig vil der være masser af tid til blot at slappe af, nyde det fantastiske landskab og det hyggelige skibs mange faciliteter samt ekspertrejseselederens spændende oplæg. En klassisk dannelsesrejse i luksuriøse omgivelser med forplejning på internationalt niveau.

Afrejse- og hjemkomstider:

- **Afrejse d. 24. september med start i Moskva.** Afrejse kl. 12.55 fra København og med direkte fly til Moskva med ankomst kl. 16.30.
- Hjemrejse d. 5. oktober fra Astrakhan kl. 11.45 via Moskva med ankomst kl. 21.30 i København.
- Afrejse d. **5. Oktober** med start i Astrakhan og hjemkomst d. 16. Oktober 2019 kl. Ca. 20.30.

Priser per person:

- Afrejsen d. 24. september kr. 14.990 per person i delt dobbeltkahyt på ”main deck”/hoveddæk /dæk 2 med panorama vindue. Afrejsen d. 5. oktober kun kr. 14.490.

Opgraderinger og enkelttillæg:

- Merpris for øvre dæk (dæk 3) er kr. 1.800 med lille balkon per person.
- Merpris for boat deck (dæk 4) er kr. 2.500 med lille balkon per person.
- Alle kahytter er udvendige, med stort panorama vindue og med eget bad og toilet.
- Tillæg for enkeltkahyt på hoveddæk kr. 6.000.

Begrænset antal kahytter på hver klasse.

Maksimalt 20 – 24 gæster på denne rejse.

Prisen inkluderer:

- Indkvartering i to personers udvendig kahyt på hoveddæk/”main deck”. Bemærk i vores grundpris er inkluderet kahyt på hoveddæk/”Main deck” med stort panoramavindue, der kan åbnes. Dette kaldes ofte dæk 2 på hos andre arrangører, og kræver ekstra betaling, da deres pris tager udgangspunkt i dæk 1, som ligger lige under vandoverfladen, har køje og er beregnet til seks personer og personalet.

- Fly t/r København-Rusland med alle skatter og afgifter
- Transfer i bus til/fra skib og lufthavn.
- 12 dages flodkrydstogt med fuld forplejning bl.a. kaptajnens festlige velkomst – og afskedsmiddag. Fuld forplejning fra ankomstdags aftensmåltid på skibet til morgenmad på afrejsedagen på skibet. Vores skib er nyrestaureret og fem stjernet og blandt Ruslands bedste og mest moderne flodkrydstogtskibe. Det samme gælder forplejningen om bord.
- Udførligt program under hele turen med udflugter i:
 - Moskva – halvanden udflugts-dage.
 - Uglich
 - Yaroslavl
 - Nizhny Novgorod
 - Kazan
 - Samara
 - Saratov
 - Volgograd
 - Astrakhan)

Fuldt program i Moskva. Dvs. der er ikke behov for at tilkøbe dyre tillægs-ture for at udfylde den ene eftermiddag, som det er tilfældet på mange andre lignende krydstogter i Rusland hos andre udbydere. Desuden spiser vi frokost i Moskva dag 1, og skal således ikke bruge tid på buskørsel tilbage til skibet til frokost, og dernæst efterfølgende tilbage til byen med bus (tager typisk 45 minutter per vej).

- To glas russisk champagne på hhv. ankomstdagen og kaptajnens afskedsmiddag (dag 8).
- Kaptajnens velkomst- og afskedsmiddag.
- En liter vand om dagen i hver kahyt samt vand til måltiderne.
- Te og kaffe udvalgte steder på skibet.
- Hårtørrer i hver kahyt.
- Underholdning og tre koncerter på skibet samt levende musik i barområdet hver aften.
- Alle ture og entrées som beskrevet i programmet.
- Engelsktalende lokalguide hvor det kræves på bl.a. russiske museer. Samtidig kan den lokale rejseguide svare på mange hverdags spørgsmål omkring livet og hverdagen i Rusland i dag.
- Nogle af Danmarks dygtigste Rusland eksperter og samtidig dygtige formidlere hhv. Sonja Vesterholt og Thomas Køllner som rejseleder, kulturhistorisk guide og foredragsholder på hele rejsen.
- Historiske og perspektiverende oplæg (4-5 oplæg på fordelt på turen) ved **Sonja Vesterholt**, eller **Thomas Køllner** (billedet nedenunder fra DR2 Deadline).

Ruslands historie gennemgås fra grundlæggelsen i Novgorod i middelalderen til stormagtsstatus via Ivan d. Store og Peter d. Store. Vi får også indblik i den store revolution, der fører til Sovjets etablering, dens storhed og opløsning i 1991, hvilket leder os frem til Ruslands nyere historie, kultur og samfundsliv samt Putins moderne russiske samfund. Vi taler også russisk kunst, avantgarde og politisk kunst, film og ikon kunst.

Thomas Køllner, indehaver af Krim Rejser og ruslandsekspert ses her i studiet hos DR2 Deadline.

Følgende er ikke indeholdt i prisen:

- Rejse, sygdoms- og afbestillingsforsikring.
- Drikkepenge om bord til skibets besætning og personale - (ca. 20 euro per person).
- Ekstra arrangementer udbudt af skibet og (bl.a. vodkasmagning og eventuel opera/ballet i Moskva).
- Alle øvrige private udgifter.
- Visumafgift til den russiske ambassade (ca. 480 kr.) og betaling for hjælp til at foretage visumansøgnings-processen via vores partner, der kan forestå hele processen - hvilket vi anbefaler. Samlet pris er ca. kr. 955 hvis afgivelse af fingeraftryk foretages i København og kr. ca. 1500 hvis afgivelse af fingeraftryk foregår i Århus.

Bemærk, det er således muligt at få visum uden at skulle rejse til København, da vores formidlingsaftale muliggør, at det kan foretages i Århus. Foretager man selv alt omkring ansøgningsprocessen, skal der kun betales kr. 480 til den russiske ambassade. Vejledning findes på det russiske konsulats hjemmeside i dette tilfælde. Vi kontakter alle deltager per brev omkring visumansøgnings-processen i god tid. Dvs. tre måneder inden afrejsen, da det først her er muligt at starte ansøgningsprocessen. Her vil alle detaljer fremgå.

Bemærk alle gæster skal afgive fingeraftryk i forbindelse med visum-processen. Dette kan foregå i enten Århus eller København. Alt dette vil fremgå af det materiale der udsendes efterfølgende.

Tilmelding og yderlige information

- Tilmelding til denne spændende rejse kan foregå på ved at sende en mail til info@krimrejser.dk eller ved at ringe på tel. 26 12 03 66.
- Bemærk kun begrænset antal deltagere (maks. 20-24 gæster per gruppe) – derfor bestil i god tid.
- Det er første gang rejsen gennemføres så der kan forekomme ændringer og tilpasninger.

Kulturguide og rejseleder på denne rejse er Sonja Vesterholt eller Thomas Køllner

Thomas Køllner er indehaver af Krim Rejser sammen med Julia. Thomas er uddannet i Statskundskab og er derfor Cand. Scient. Pol. suppleret med studier på Institut for Idehistorie. Efter at have mødt Julia og besøgt Krim den første gang for 18 år siden, har Thomas beskæftiget sig intenst med Ukraines og Ruslands historie og politik samt generelt med hele dette kulturområde. Thomas har de i mange år undervist på Københavns Folkeuniversitet i Krim og Ukraines historie. Desuden bliver Thomas brugt som Ukraine og Ruslandekspert af de fleste danske medier. (Senest af TV2 fjernsyn og Danmarks Radio). Thomas forstår engageret at fremlægge de store historiske og politiske linjer i dette områdes historie med interessante koblinger til både politologi, idehistorie og typisk udfordrende den Europacentrerede historieforståelse. Thomas er guide på afrejsen d. **24. september 2019**.

Sonja Vesterholt er født russer og har i årtier levet i Danmark. Sonja Vesterholt er cand.mag. i russisk sprog og litteratur, og har i en årrække undervist i russisk på Københavns Universitet og været tolk for Dansk Flygtningehjælp. Sonja er international anerkendt og prisbelønnet dokumentar-filminstruktør, forfatter, producent, radiovært og foredragsholder. Sonja er født og opvokset i Sovjetunionen og kender alt til livet i Rusland både under og efter Sovjet. Sonja har levet i flere perioder i Kaukasus hvor hun har en lejlighed i Tbilisi. Samtidig er Sonja en dygtig formidler og en omsorgsfuld rejseleder.

Sonja har bl.a. skrevet bøgerne: Hunden er rask: Fortællinger fra mit liv i Sovjet, Kærlighedslandet: Fortællinger fra mit liv i Danmark. Og instrueret filmene The Star Dreamer, Olga - den sidste storfyrstinde m. fl.. Sonja er guide på afrejsen d. **5. oktober 2019**.

Skibet

Vores skib er fem stjernet, og er således et af Ruslands bedste og mest moderne flodkrydstogtskibe og væsentlig bedre end de skibe der typisk tilbydes danskere. Skibet har fin restaurant og barer med udsigt. Skibet har plads til ca. 160 passagerer og har en besætning på 100 personer. Alle kahytter er udvendige, med eget bad, air condition, to separate senge, fladskærms fjernsyn, og skibet har en dygtig og venlig besætning.

Standard dobbeltkaytter med bad og toilet

Restauranten serverer dejlig lokal mad på internationalt niveau og skibet har to barer samt mange afslapningsområder og fællesarealer.

Turen højdepunkter med start i Moskva- programmet med start i Astrakhan d. 5. oktober er de samme blot i modsat rækkefølge.

Dag 1: Ankomst i Moskva, indkvartering på skibet og middag

Vi ankommer med direkte fly fra København til Moskva. Dernæst med bus til vores skib, hvor vi indkvarterer os. Vi ankommer på skibet ca. ved 18 tiden, og har således god tid til at gå en rund på skibet. Vi samles til fælles velkomstdrik inden restauranten venter os med en god aftensmad.

Dag 2: Moskva bytur i bus, Den Røde Plads, Alexandra haven, monument for Marshal Zhukov, monumenterne for de 13 Sovjet heltebyer, besøg i Metroen.

Efter en dejlig morgenbuffet på skibet skal vi på den store bustur i Moskva. Vi kører først mod den grønne, sydlige dele af Moskva hvor det store Moskva prestigé Universitetet ligger (her gik bl.a. Putin) – også kaldet ”Spurvehøjen”. For foden af ”Spurvehøjen” stopper vi for at bese det historiske ”Ny jomfru klosteret” og park. Klosteret udgjorde en del af Moskvas fæstningsværk i middelalderen og blev senere kendt som stedet hvor Peter D. Store satte sin egen søster i fængsel efter et mislykket oprør imod ham. Klosteret er på UNESCOs kulturarvsliste. På selve klosterets område ligger den stemningsfulde ”Novodevitje” kirkegård. Her ligger store dele af den russiske ”kultur og magtelite” fra attenhundredetallet og frem. Bl.a. Anton Tjekov, klovnen Nikulin, Boris Jeltsin og Nikita Khrusjtjov med flere.

Herfra fortsætter vi op mod Moskvas Universitet og ”Spurvehøjen”, hvor vi gør holdt. Herfra er der en spektakulær udsigt over det gamle Moskva, Stalins ”Syv Søstre” skyskrabere og de nye områder med højhuse og finanskontorer, der minder en om Moskvas nye status som verdens dyreste by at leve i og byens aspiration om at blive et finansiel verdens centrum.

Vi kører mod centrum og Den Røde Plads og den løgkuplede Vasilij-katedral med det gamle handelskvarter syd for Moskva-floden, hvor vi stopper kort ved St. Sofia kajen og Bolshoy stenbroen. En dejlig udsigt åbenbares over Kreml og den genopførte hoved-katedral i Moskva, Kristus-Frelser katedralen. Vi ender på Moskvas centrale og smukke plads (Den Røde Plads) – som betyder den smukke plads. Her fornemmer vi historiens vingesus med Kremles mure og præsidet-paladset i baggrunden. Lenins mausolæum ligger centralt på pladsen, hvorfra også paradetribunen troner som bruges ved da mange militærparader, der nu igen er kommet på mode i Kreml. Vi spiser frokost inden i centrum.

Efter frokost besøger vi den smukke Alexander have, der ligger for foden af Kremles mure. Haven blev bygget som en gave til byen og som en tak for sejren over Napoleon. Vi besøger også ”Den Evige Flamme” hvor Putins livgarde står vagt om symbolet for de mange soldater der faldt i Den Anden Verdenskrig. Vi kommer også forbi de 13 mindesten med navnene på de 13 byer, der udviste ekstraordinær heltemod under krigen mod Hitler, og derfor blev udnævnt til ”Heltebyer”, og derfor fik lov til at bruge heltestjernen. Disse byer taler vi – bl.a. er to af disse byer beliggende på Krim, Sevastopol og Kerch, hvilket er en åbenlys understregning af, hvorfor Krim betragtes som ”russisk” hos almindelige russere. Denne tur er en historisk gennemgang over dette vel nok vigtigste kapitel i russisk historie og den stolteste begivenhed i alle russers bevidsthed – sejren over fascismen og Hitler.

Efterfølgende slutter vi dagen af med et besøg i Moskvas fantastiske metro. Vi gør holdt ved de fineste af stationerne, for at beundre disse ”verdslige katedraler” bygget i fineste marmor, sten og bronze – levende monumenter over Sovjets visioner, evne til politisk propaganda og forgangen storhed. Vi deler os i to hold. Bliver der tid går vi rundt i byens centrum og nyder en kop kaffe på en af de mange cafeér i området. Efter denne lange og lærerige dag kører vi med bus tilbage til vores skib og gør klar til aftenmaden.

Dag 3: Besøge Kreml og katedralerne

I dag skal vi besøge byens mægtige magtcenter og fæstning, Kreml, med dets museer og kirker. Det er et besøg i Ruslands absolutte centrum, hvor præsidetens administration ligger den dag i dag samt det russiske overhus. Dette prægtige fæstningsværk, som samtidig var de første zarers

residensområde, stammer tilbage fra 1400 tallet, og er blevet udbygget helt op til moderne tid. Midt i Kreml findes katedralpladsen hvor ikke mindre end tre katedraler ligger tæt samlet, som endnu engang vidner om kirkens betydning og kobling til zarens magt. Et emne vi vil komme tilbage til igen og igen på turen. Putin er netop i disse år ved at genetablere denne gamle alliance mellem kirke og stats, hvis reelle formål er at give staten legitimitet og dermed fastholde statens magt over de almindelige russere som for hovedpartens vedkommende er konservative og ortodokse. Hvad kirken opnår i denne konstellation, vil vi tale om på turen.

Vi bruger formiddagen på dette centrale sted i russisk historie (og nutid), og får rundvisning i den vigtige kronings-katedral. Det er på dette beskedne område og i disse kirker at zarerne helt frem til Peter D. Store blev hhv. døbt, kronet, gift og begravet. Herfra udgår al reel magt i dette verdens største land.

Vi er nu tilbage på skibet til endnu en dejlig frokost. I dag afsejler skibet fra Moskva sidst på eftermiddagen og togtet starter. Derfor er der i aften ”Kaptajnens velkomstmiddag”. En festlig aften hvor vi hilser på kaptajnen og besætningen imens skiber stævner ud fra Moskva. Pæn påklædning er velset. Generelt er der ingen formelle krav til påklædningen, men de fleste klæder sig pæn og afslappet på. Har man jakkesæt eller søndagskjolen med er det denne aften disse skal bruges (sammen med afskedsmiddagen).

Dag 4: Uglitch (den Gyldne Ring), bytur, Opstandelseskirken og Dimitri Blodskirke

Efter nattens sejlads har vi lagt Moskva bag os og er via Moskva-kanalen nået ud til Volga. Formiddagen er fri på skibet, og det udnytter vi til et spændende og uhøjtidelig foredrag ved rejselederen. Efter frokost ankommer vi til Uglitch. Denne by ligger ganske uberørt og fanget ind af den uendelige russiske natur.

Byen blev grundlagt i 1148, og blev en vigtig by i det unge Kiev Rus rige i middelalderen som udgik fra Kiev og hvis herskerslægt blev grundlagt af den svenske viking Rurik. Han bliver leder af den førende handelsby Novgorod ved Østersøen i 860, og hans søn Oleg (882-912) drager sydpå og grundlægger det strategisk velplacerede Kiev ved floden Dnjepr. Dermed er Ruriks dynasti grundlagt, der regerer Rusland helt frem til Ivan Den Grusomes død. Siden vokser Kiev sig til storhed og den russiske kulturs arnested. Denne prægtige by Kiev med sine godt 40.000 indbyggere og 400 kirker i starten af 12 hundrede tallet, blev kun overgået af Konstantinopel. Hele denne spændende skabelsesberetning vil Sonja/Thomas gennemgå på dagens oplæg inden vi ankommer til Uglitch.

Vi sejler ind i denne lille idyl og betragter de flotte kirketårne, som strækker sig stolt mod himlen. Det var her i Uglitch, lille prins Dimitri, søn af Tsar Ivan d. IV "Den Grusomme", blev dræbt bare ni år gammel. Ivan Den Grusom, var grusom, men han er også samtidig den første Tsar, der opnår styrken til at ryste tartar-åget af Rusland, og nægter at betale skat til dem. Det er Ivan d. IV, der slår mongolernes efterkommere Kazan og Astrakhan khanaterne (betegnelse for et rige styret af en Khan) i hhv. 1552 og 1556. Det er netop disse områder vi resten af togtet vil gennemsejle og besøge hele vejen til det Kaspiske Hav.

Samtidig udvides det unge Rusland yderlige da det kæmpemæssige Sibirien og Sibir khanatet ligeledes underlægges. Dette er afgørende momenter i Ruslands historie, da Rusland dermed for

første gang siden Kievs fald i 1240 bliver fri for mongolernes ydre overherredømme, og vinder ”slaget om sletterne” og opnår begyndende imperie-status – og det har det været og haft siden.

Mordet på den lille Dimitri baner vejen for den ambitiøse adelsmand, Boris Godunov, der sætter sig på tsartronen, da Ivan ikke efterlader sig andre arvinger. Dermed uddør den russiske hersker slægt, der udgik fra Rurik - ruriderne. Det skulle vise sig at kaste dette kæmpe rige ud i en lang overlevelseskamp og borgerkrig, der ender op med et nyt hersker dynasti i 1613 og en ny Zar – Michael Romanoff.

I Uglich besøger vi de to historiske kirker, som ligger på det gamle fæstningsområde og hører lidt mere om disse centrale momenter i Ruslands historie. Vi får også mulighed for at se os lidt omkring i denne lille by, som blandt andet er kendt for produktionen af Chaika-ure. Hvis vejret holder er der måske mulighed for at besøge en lokal familie som vi kender godt, se deres hus og deres hyggelige have, hvor de vil invitere på en kop te. Det kan dog først afgøres ved ankomst.

Dag 5: Jaroslav, bytur, Spaso-Preobrazgenskiy kloster, Elias kirken

Denne morgen ankommer vi til Jaroslav. En tidstypisk provinsby der er opkaldt efter den store Kiev Rus Storfyrste Jaroslav Den Vise, som også byggede den enestående Sofia katedral i Kiev. Sofia Katedralen kan beundres den dag i dag i Kiev.

Jaroslav grundlægger byen i 1010, hvor den første russiske statsdannelse, Kiev Rus, er på sit højeste. Jaroslav var søn af Vladimir (Valdemar) Den Hellige, en af de største herskere over Kiev Rus og slaverne med hovedstad i Kiev - Ruslands og den russiske kirkes moder-by. Vladimir var en stor krigerkonge ligesom sin Far, og han blev den første slaviske fyrste, der gik over til kristendommen. Dette skete i 988 på Krim ved Chersonesos i forbindelse med en stor aftale med det byzantinske verdensrige. Et afgørende moment i russisk historie da den russiske kirke siden 988 har været en central del af russisk historie og almindelige menneskers liv.

I den tidlige middelalder, da Kiev Rus som nævnt flere gange var Europas stærkeste statsformation, var Jaroslav provinshovedstad i Rostow. Da de ustoppelige mongoler angreb Kiev Rus og Central Europa på deres andet store angreb i 1238 under ledelse af Djengish Khans sønnesøn, Batu Khan, falder byen som en af de første pga. dets østlige placering. Byen genvinder aldrig sin status, men minder os om denne enestående periode i tidlig russisk historie. Dette vil vi tale mere om på dagens historiske og kulturelle oplæg, imens vi langsomt flyder igennem dette russiske landskab med dets uendelige sletter som strækker sig helt til Persien og Mongoliet.

Vi besøger denne sjælfulde provinsby (efter russisk standard da den stadig har ca. 600.000 indbyggere i dag) med sit middelaldercentrum, sit Kreml og naturligvis de smukke og vigtigste kirker og klostre, hvoraf de ældste dateres helt tilbage til Kiev Rus perioden og 1100 tallet. Det vigtigste kloster vi besøger er Spaso – Preobrazanskiy klosteret fra syttenhundrede tallet og Elias kirken med sine vidunderlige og vigtige freskoer. Begge steder har vi rundvisning. Ved klosteret mulighed for at købe de unikke kakler, som kun findes og laves her i Nordrusland. På Elias kirken kan vi se de originale kakler i al deres pragt. Efter frokost på skibet spændende historisk oplæg ved Sonja /Thomas på et nærmere aftalt tidspunkt.

Dag 6: Nizjni Novgorod, busrundfart, besøge byens Kreml og Sakharovs lejlighedsmuseum

Efter morgenmad og placeret mellem skibets andre tilbud holder rejselederen igen et spændende oplæg.

Ved sammenløbet mellem Oka og Volga-floderne ligger Nizhny Novgorod (i sovjetisk tid hed byen Gorky efter Maxim Gorky, den store russiske forfatter, der er født der). Byen er den 5. største by i Rusland . Nizhny Novgorod blev grundlagt i 1221 af prins Yuri Vsevolodovich for at beskytte de russiske grænser. Den enorme Kreml bygget i traditionelle røde mursten (placeret af UNESCO på sin verdensarvsliste), er en af de stærkeste og tidligste bevarede citadeller i Rusland og blev bygget i 1508-1511.

Byen blev indlemmet i det fremadstormende storhertugdømme Moskva i 1392. Den lokale fyrste familie bosatte sig derefter i Moskva, hvor de var fremtrædende ved hoffet, og det lykkedes dem kort at bestige Zartronen under navnet Vasily IV

I 1408 brændes byen ned af krim tartarerne under ledelse af Khan Edigu. Et konkret eksempel på hvordan kampen om sletternes herredømme fandt sted i denne periode udkæmpet mellem Fyrstedømmet Moskva på den ene side og de store Khanater på den anden side. De vigtigste Khanater var Astrakhan, Kazan og Krim Khanatet. På dette tidspunkt var Moskva endnu ikke dominerende på sletterne.

Nizhny Novgorod blev efterfølgende restaureret og fungerede som en militært værn og bastion imod især det nærliggende Kazan Khanat. Det er i denne periode det Kreml, vi besøger, blev påbegyndt bygget. Moskva bygger således en ring af forsvars-byer omkring sig som beskyttelse mod ”tartarerne” - som russerne med vanlig manglende kulturel ”Fingerspitzengefühl” gav som fællesbetegnelse for alle de mange Khanater og deres indbyggere.

Khanater var dog meget forskellige, omend de også havde fællestræk, som at de alle var efterkommere af mongolerne, nomader og ikke mindst muslimer. ”Kampen om de store sletter” blev således allerede dengang opfattet som en civilisatorisk kamp mellem uforenlige kulturer og livsformer. En holdning som ikke har ændret sig siden.

I 1612 under den store borgerkrig der følger efter Ivan Den Grusomes død, blev herfra den såkaldte "nationale milits" mobiliseret under ledelse af de lokale stormænd Kuzma Minin og Knyaz Dmitry Pozharsky. De drog mod Moskva og smed polakkerne på porten, der havde udnyttet det russiske sammenbrud til at indtage byen stort set uden modstand. Efterfølgende er de med til at vælge Michael Romanoff som ny enevældig hersker og Zar. Et nyt hersker-dynasti er født.

Hovedtorvet foran Kreml er opkaldt efter disse nationalhelte Minin og Pozharsky. Minin selv er begravet i citadellet, og minder os om disse dramatiske og vigtige historiske begivenheder.

Byen oplever efterfølgende en enestående succes som handelscentrum takket være dens beliggenhed, der hvor floden Oka blive til Volga. Rusland rigeste familie - Stroganoverne- vælger

byen for deres omfattende forretning, og lægger tilmed navn til en særlig arkitektonisk og ikon stil der udviklede sig i begyndelsen af det 17. og 18. århundrede. Hvorfor og hvordan de også lægger navn til en af de kendteste madretter i verdenen - bøf Stroganof - afsløres på rejsen.

I den sovjetiske periode blev byen omdannet til et vigtigt industricenter (især Gorky Automobile fabrikker). I byen blev også den kendte fysiker og systemkritiker Sakharov holdt i husarrest. I 90'erne blev byen kendt som hjemsted for den liberale reformator Boris Nemtsov, der siden 00'erne har været den vigtigste kritiker af Putin. Nemtsov blev guvernør i dette område, og blev på tragisk vis skudt og myrdet foran selveste Kreml i 2015.

På vores byrundtur besøger vi dette historiske Kreml, og huset hvor Sakharov sad i husarrest i mange år. Vi vender tilbage til skibet hvor der venter os en dejlig aftensmad imens skibet stævner fra kaj og videre sydpå med de store sletter på hver side.

Dag 7: Kazan, busrundfart, Peter Paul katedralen, Kaban sø, den historiske centrum og Kazan Kreml.

Denne formiddag forløber igen med oplæg ved rejselederen og hyggelig timer på skibet. Efter frokost ankommer vi til den tidligere mægtige hovedstad for det store Kazan Khanat og nuværende hovedstad i republikken Tatarstan – Kazan.

Da mongolerne indtager området i midten af det tolvte århundrede, begynder byen at vokse i omfang og vigtighed. Byen bliver en vigtig handelsplads for mongolerne og den Gyldne Horde, som den vestlige del af det mongolske imperium blev kaldt efter det blev delt mellem Djengis Khans fire sønner. Som nævnt bliver byen erobret og afbrændt i 1552 af Ivan Den Grusomme. Han menes at have dræbt mere end 60.000 tusinde af dets indbyggere. En afgørende sejr for Rusland og dets forsøg på at vinde kampen om de store sletter. I Moskva så vi den ikoniske Vasil katedral med sine løgkupper på den Røde Plads, som Ivan lod opføre som tak og minde for denne historiske sejr.

Ivan burde dog også have lavet en lille mindesten for de 70 kanonen (og mange geværer), som var de afgørende faktorer bag hans sejr. Den våbenteknologiske udvikling i gevær og kanoner var således en nødvendig forudsætning for denne sejr, og generelt for det store magtskifte som foregik på de store slette i disse år til russernes fordel. Mere om dette emne på turen.

I dag er Kazan en overvejende muslimsk republik netop grundet disse historiske forhold. Kazan er i dag et af de største religiøse, økonomiske, uddannelsesmæssige og kulturelle centre i Rusland. Byen er kendetegnet ved denne multietniske og multireligiøse sammensætning. Her går det op for en at Rusland har været, og stadig er et multietnisk samfund med en især stor befolkning, der vedkender sig islam. Hvad dette betyder ift. indenrigspolitik og den stærke centralisering som udgår fra Kreml vil vi tale om på turen. Et helt centralt tema hvis man vil forstå de udfordringer den russiske ledelse (selv mener at) stå over for i dag.

På vores rundtur besøger vi Kazans historiske centrum og dens fantastiske Kreml med Kul Sharif moskeen, Peter og Paul katedralen, Kaban søen m.v.

Dag 8: Samara, byrundtur, Stalins hemmelige bunker.

I dag har vi formiddagen fri til at nyde skibet og dets faciliteter eller bare læse en god bog. Der bliver også tid til at mødes med rejselederen og komme endnu et skridt videre i Rusland kultur og historie på dagens oplæg. Vi sejler på Volga og nyder den rolige sejlads og landskabet der flyder forbi.

Efter frokost ankommer vi til Samara.

Under anden verdenskrig blev Samara (dengang - Kuybyshev) valgt til at være Sovjetunionens alternative hovedstad, hvis Moskva skulle falde til de invaderende tyskere. Derfor er en af byens attraktioner Stalins hemmelige bunker - et underjordisk hus bygget som en bolig for sovjetregeringen under anden verdenskrig fra 1941-1945. Byen var en såkaldt lukket by og ingen udlændinge kunne besøge byen indtil Sovjetunionens sammenbrud i begyndelsen af 1990'erne.

I dag er Samara en driftig handelsby med over 1 million indbyggere og det ubestridte centrum i Samara oblast. Byen er kendt som et vigtigt center for den russiske rumfartsindustri og samtidig en vigtigt uddannelsesby med universiteter og læreanstalter. Også derfor blev Samara valgt til at være værtsby ved det netop afholdte VM i fodbold i 2018 – hvilket tilførte mange penge og prestige. Alt forløb perfekt og Samara viste endnu engang at de kunne levere varen ift. Kreml.

På dagens udflugt besøger byens vigtigste seværdigheder og byens centrum i bus. Det er tydeligt at floden Volga har været afgørende for byens placering og udvikling. Også i dag fungerer Volga med dets bredder som indbyggernes foretrukne rekreatiionssted. Vi skal selvfølgelig også besøge Stalins fantastiske bunker som er uden sidestykke i det gamle Sovjetunionen. Vi bruger anledningen til at tale mere om Stalin hans liv, karrierer og hans afgørende indflydelse på opbygningen af Sovjetunionen efter Lenins død – en indflydelse og en arv der stadig gør sig gældende i det nutidige Rusland.

Dag 9: Saratov, byrundtur.

Endnu en formiddag hvor vi nyder skibet, landskabet og det gode selskab. Ved frokosttid ankommer vi til Saratov. I dag er vi nået op til det moderne Rusland på vore oplæg og med den historiske ballast vi har opbygget de foregående oplæg, ser vi på Ruslands udvikling fra det økonomiske sammenbrud i 1990'erne og frem til Putin opstigende til præsident og reformator af det russiske samfund. Vi taler hans strategi for at genetablere staten som den stærkeste instans og institution i det russiske samfund efter de katastrofale liberale økonomiske og sociale eksperimenter der kendetegnede Jeltsin perioden. Samtidig taler vi Ruslands opstigende på den internationale scene og dets aggressive udenrigspolitik og rivalisering med USA og Vesten de senere år, samt hvorledes disse samtidige er central i russisk indenrigspolitik .

Saratov grundlægges som et konkret resultat af den russiske ekspansion og imperialismen som kendetegner (også) hele 1500 tallet. Saratov grundlægges i 1590 som en fæstning for at beskytte handelsruten langs Volga-floden fra især de tatarerne, der var skubbet længere syd og øst over efter

erobringen af Kazan Khanatet. Disse nomade-krigere var kendt for at foretage lange raids ind i disse ny-erobrede området. De var også kendt for at komme langvejs fra. Eksempelvis Krim tatarerne foretog flere legendariske raids dybt ind i det nye unge Rusland, og nåede endda til Moskva, hvor de plyndrede byen, men måtte dog give op overfor Kremles tykke mure.

Flere tusinder af disse frygtede ryttere kunne uden varsel ankomme og angribe i tusindtal. Med deres lette udstyr, stærke og hurtige heste, var de stort set umulige at indhente og konfrontere for det russiske militær. Moskva forsøgte at kolonisere disse nye områder med etniske hvide og kristne russere, men denne trussel fra tatarerne var konstant og reel helt op til 1800 tallet. Det som gjorde disse tatarer mere end blot frygtet, var det faktum, at de ikke blot plyndrede men også stjal mennesker og tog dem med "hjem" til bl.a. Krim, hvor de blev solgt som slaver i havnebyen Sudak, som menes at have været en af verdens største slavemarkeder og udskibningshavne for slaver. Menneskene i disse områder levedes således i århundreder med en konstant og reel frygt for at deres især kvinder og børn ville blive "taget af tatarer". Utallige folkesange, danse og overleveringer kredser om dette emne. Derfor bliver "tatarerne" også denne mytiske frygtede men samtidig kulturelt underlegne "ur – fjende", som nådesløst skal bekæmpes, og som man aldrig kan stole på i russisk optik. En holdning som stadig ligger dybt i de kristne etniske russer, og som man konstant møder i dagens Rusland hvor etnisk og religiøs racisme ligger lige under overfladen. Som et konkret eksempel herpå, oplevede Thomas under sin vielse med Julia på Krim i 2002, at Julia blev "bortført" af gæsterne og efterfølgende skulle løskøbes med løsepenge. En konkret tradition der fører tilbage til disse mange århundreder med truslen om tartaren og nødvendigheden af, at være bevidst om og i stand til at kunne beskytte sin kvinde og sine børn. Disse emner og deres relevans i dagens Rusland taler vi mere om på rejsen.

I det 19. århundrede blev Saratov et vigtigt handelscenter, især efter at jernbanen til Moskva blev bygget i 1870'erne. Dette ændrede byens strategiske og økonomiske betydning dramatisk. Det moderne Saratov blev således under Sovjet til et vigtigt industrielt kompleks, som vi ved selvsyn vil se dækker mange kilometer af Volgaens bredder.

Saratov blev skånet for Anden Verdenskrigs ødelæggelser, og fremstår således uberørt og som byen så ud i det nittende århundrede. Den 2,8 km lange bro over Volga, åbnede i 1965, og er en af de længste i Europa.

Dag 10: Volgograd, Mamaev højen, mindsted for slaget ved Stalingrad

Tidligere Stalingrad er berømt for de afgørende kampe der foregik her under Anden Verdenskrig. Tyske styrker forsøgte at afskære de russiske hære og deres industriproduktion fra deres brændstofforsyninger. Til dette formål var de nødt til at tage Stalingrad, der ligger på den vestlige bred af Volga-floden. Hitler sendte sine bedste hære og generaler, herunder den berømte marskalk Friedrich Paulus til at gennemføre belejringen. Slaget ved Stalingrad varede i næsten et år inden tyskerne måtte overgive sig. Slaget ved Stalingrad var sammen med panserslaget ved Kursk de afgørende vendepunkter i krigen mod tyskerne. Vi kører i bus og besøger byens hovedattraktioner. Volgograds hovedattraktion er den store Mamaev Kurgan og mindepark over de drabelige slag under Anden Verdenskrig. Parken er en af mange sådanne mindeparker over den vigtigste begivenhed i russisk historie – sejren over fascistene. Som so mange andre sovjetmonumenter blev den lavet i beton som var billigt og tilgængelig. I parken finder vi efter sigende Ruslands og Europas højeste statue. Statuen forestiller en kvinde med et sværd og er 52 meter høj. Sværdet er 33 meter langt og

figuren er 85 m høj. I det tilstødende panorama-museet ser vi et stort store panoramabillede, der skildrer Mamaev Kurgan-monumentet og slaget. Vi taler mere om denne store begivenhed i russisk historie på vores rejse.

Dag 11: Astrakhan, byrundfart og byens Kreml.

Denne formiddag nyder vi sejladserne på vej mod vores endemål Astrakhan og det Kaspiske Hav – som er åbningen til Asien.

Astrakhan er placeret, hvor den mægtige Volga møder Det Kaspiske Hav, på handelsruten fra Indien til Persien. Astrakhan var hovedstaden i Khazaria og fra starten af det tolvte århundrede blev også dette området erobret af Mongolerne og sidenhen en del af ”Den Gyldne Horde” (mongolerne). Moskva erobrede Astrakhan i 1556 og har styret det lige siden. Som Ruslands port til Orienten har denne by en unik blanding af øst og vest. Vi taler mere om disse episke erobringer under især Ivan Den Grusomme og som gjorde Rusland til det multietniske og multireligiøse imperium, det stadig er. Vi tager bussen og nyder denne sydlandske by placeret i Volga-deltaet med godt 500.000 indbyggere, og som stadig er områdets vigtigste økonomiske og administrative center.

Dag 12: Tid på egen hånd og afrejse til København

Efter en god morgenmad tager vi afsked med vores skib og denne prægtige, modsætningsfyldte og historiske by og kører til lufthavnen.

Alle rejser er med forbehold ændringer i indholdspunkter, flytider, rejseledere. Forbehold for lukke – og vedligeholdelses-dage, leverandør ændringer og prisstigninger, prisstigninger hos flyselskaber, ændrede skatter samt force majeure og sygdom, som vi ikke har indflydelse på.

Tilmelding kan foregå på telefon **26 12 03 66**, på vores hjemmeside **www.krimrejser.dk** samt på mail **info@krimrejser.dk**.

Venlig hilsen

Julia og Thomas Køllner

Krim Rejser, Stokholmsvej 8, 3060 Espergærde.

Medlem af Rejsegarantifonden nr. 1805.

Den store historiske ramme for denne spændende rejse, som vil blive gennemgået på oplæggene på skibet.

Rusland – det store land mellem vesten og østen – fødes nordfra, med skandinaverne som fødselshjælpere. De ældste kilder og arkæologiske vidnesbyrd viser entydigt hen til, at statsdannelsen i Rusland finder sted ved hjælp af indvandrere fra sandsynligvis Sverige – ordet ”Rus” er et finsk ord for svensker, og finske stammer beboede store dele af det nordlige Rusland. Både de og de sydfra indvandrede slaver var stammesamfund og præget af indbyrdes stridigheder. Derfor blev de undertrykt af de vikinger, som trængte ind og plyndrede langs floderne. Indtil man lokalt besluttede sig til at gøre en af disse høvdinge, Rurik, til sin hersker og lade ham organisere en stat, der kunne beskytte dem. Under sovjetregimet kunne man blive forfulgt for at hævde, at det var fremmede fra Skandinavien, der havde grundlagt Rusland. Men i dag erkendes det åbent, at Ruslands fødsel sker, da vikingen Rurik 862 kåres til hersker over de slaver, som befandt sig syd for den store Ladoga-sø. Ruriks vej fra Sverige til Rusland var ad den store Neva-flod, som forbinder Europas største ferskvandssø, Ladoga, med Østersøen. Derfor starter vores rejse i St. Petersborg, selv om denne by er den yngste af dem, vi skal besøge. Også fordi nogle af de arkæologiske vidnesbyrd om det første Rusland findes her, på det berømte Ermitage-museum, som rummer meget andet end sine vidunderlige kunstsamlinger, herunder bl.a. guldskatte fra oldtiden. For ud over at Rusland var den letteste vej for nordboerne til Sortehavet og Middelhavet, havde det store ressourcer. Siden hen skulle St. Petersborg blive dette vældige riges udstillingsvindue mod vest, foruden indgangsporten fra Vesten. Og trods sin udsatte position mod vest er byen ikke siden sin grundlæggelse i 1703 blevet erobret af nogen, i modsætning til Novgorod og Moskva.

Petersborg, hvor Rusland møder Vesten

Rusland grundlægges dog lidt mere nordligt nemlig i Novgorod. Novgorod blev det middelalderlige Ruslands nordlige hovedstad, men snart underordnet dets sydlige hovedstad, Kiev, som Ruriks første efterfølger Oleg erobrede i 882 og gjorde til sit regeringssæde. Kiev var vigtig for vikingernes videre ekspansion mod Sortehavet og Middelhavet, Novgorod for forbindelsen tilbage til

Skandinavien og Østersøområdet som helhed. Novgorod udviklede sig til Hansekøbmændenes østlige base, den ene ende af det store netværk af handelsbyer, som i middelalderen strakte sig fra Belgien og England i vest til de baltiske lande og Nordvestrusland i øst. Breve skrevet på birkebark med nordiske runer viser den stærke tilstedeværelse i 1000- og 1100-tallet af skandinaviske handelsfolk i Novgorod. Også nordiske kongelige rejste gennem Novgorod, og nordmanden Olav den Hellige var i eksil der, før han vendte hjem til Norge for at erobre landet fra danskeren Knud den Store – i øvrigt forgæves.

Det middelalderlige Rusland, (hvortil det meste af det moderne Ukraine også må regnes,) blev efter kristendommens indførelse i 988 i stigende grad præget af kampe mellem forskellige linjer af Ruriks efterkommere. 1000-1100-tallet var i Rusland som i Skandinavien præget af dynastiske stridigheder. Sidst i 1100 tallet havde Rusland med Novgorod som centrum udviklet sig til et vældigt rige, som omfattede hele det nordlige Rusland og dele af den nu norske Finmark og mod øst strakte sig helt over til Ural. Tyndt befolket, men med store ressourcer af pels, skind og andre værdifulde produkter. Store beslutninger blev truffet på torvet i en folkeforsamling, som kaldtes sammen med en klokke og hvor beslutninger blev truffet ved råben – i værste fald slagsmål. Rusland var med andre ord en ”by-republik”. Fyrster var noget, man indkaldte udefra, når der var brug for en militær leder. Dette skete således i 1240 og igen i 1242, hvor fyrst Aleksandr fra Perejaslavlj blev valg til fyrste for først at slå en svensk, og derefter en tysk invasionsstyrke.

Siden har ”*Aleksandr Nevskij*” ubestridt været Ruslands bredest accepterede historiske personlighed og helt, og han blev også helgenkåret. Foruden at være en dygtig kriger, ”russernes og den russiske kirkes redningsmand” (de svenske vikinger og mongolerne var jo hedninge) var Aleksandr Nevskij en dygtig diplomat og strateg. Han formåede således *også* at lave en aftale der sikrede den unge Ruslands og Novgorods selvstændighed overfor datidens ubestridelige verdensherskere – det mongolske rige - , som efter erobringen af Kiev i 1240 var de reelle herskere i det meste af Rusland og Ukraine. Det betød, at Novgorod købte sig fri af fremmedherredømmet og mest vendte sig mod sine vestlige problemer, herunder det hedenske Litauens ekspansion. Truslen fra Sverige blev bilagt 1343 med en grænsedragning ved Neva-floden.

Det er først Aleksanders søn - Daniil – som flytter det russiske riges hovedstad til **Moskva**, det moderne Ruslands hovedstad, som er grundlagt nogenlunde samtidig med København. Og ganske som denne by er det først i løbet af 1400-tallet, at man kan tale om, at byen reelt bliver hovedstad. Byen var handelsmæssigt velbeliggende i den centrale del af Rusland og dens kerne var den stærke byfæstning Kreml. Men det, der skaber byens betydning, er dens fyrster, hvoraf Daniils søn Ivan I ”Kalita” (”Pengesækken”, 1325-40) i 1328 får mongolerne til at anerkende ham som storfyrste af Vladimir og skatteopkræver for alle russiske områder, med sæde i Moskva. Dermed grundlagde han sin slægts og byens rigdom. Det bliver hans tip-tip-oldebarn Ivan III (Den Store) (1462-1505), der gør storfyrsten af Vladimir-Moskva til ”selvhersker over Moskva og hele Rusland” og nationens befrier fra mongolerne. Hans vigtigste indre modstander var Novgorod, som han 1471 tvang til at opgive litauisk overhøjhed og anerkende Moskvas autoritet, hvorefter han i sin anden krig med Novgorod 1478 erobrede og indlemmede byen – symbolsk markeret ved, at den klokke, som kaldte folkeforsamlingen sammen, blev konfiskeret og bragt til Moskva. 1480 lykkedes et åbent oprør mod mongolerne, 1497 antog Ivan III den byzantinske dobbeltørn som sit riges symbol. Ca. 1500 var der skabt et nyt ortodokst storrige på Europas grænse til Asien som afløser for det af tyrkerne 1453 endegyldigt udslettede Byzantinske Rige.

Moskvas Kreml og det historiske centrum

Novgorod blev taberen, men forblev en betydelig handelsby, lige indtil Ivan III's sønnesøn Ivan IV "den Grusomme" massakrerede 60.000 af dens borgere i 1570, fordi han ikke stolede på dem. Det blev den *autokratiske statsform, inspireret fra Byzans og mongolerne*, som sejrede over den demokratiske eksemplificeret ved købmænds – og by-republikken Novgorod. Ivan III og IV blev på godt og ondt grundlæggerne af det moderne Rusland. Et vigtigt faktum og en udvikling, som er afgørende for at forstå - helt frem til i dag - den autokratiske styreform i Rusland. Landet isoleres i denne proces fra den vesteuropæiske udvikling, renaissance, oplysningstiden, borgerskabets og byernes udvikling og som den store finale - de borgerlige liberale demokratiske revolutioner - der gennemskyller store dele af Europa i 1848 og 1849. Her ligger én af forklaringen på samfundsudviklingen i Rusland frem til i dag. En udvikling vi skal forsøge at forstå, imens vi nyder landskabet, der langsomt ruller forbi.

Det ironiske er imidlertid, at dette moderne Rusland i høj grad så hen til Italien som kulturelt forbillede. Ivan III og hans efterfølgere udstyrede Kreml i Moskva med skønne bygninger, som i vid udstrækning blev opført af italienske arkitekter. Også den russiske kirkesang blev i denne periode mere påvirket af italiensk flerstemmig end af byzantinsk enstemmig sang. Tsardømmet Rusland, som storfyrstendømmet Moskva kaldte sig fra omkring 1500, var meget optaget af at opnå anerkendelse på lige fod med den tysk-romerske kejserdømme og betragtede sig som arving både til Byzans og det gamle Romerrige. Men det var først under Peter den Store i 1720'erne, at det lykkedes.

Ivan Den Grusomme bygger Vasilij katedralen efter sejren over Kazan i 1552

Det kan forekomme ironisk, at netop denne tsar samtidig var den hersker, som flyttede hovedstaden væk fra Moskva til det nordvestlige Rusland, hvor riget oprindeligt var opstået. Men Peter den Store så nødvendigheden af at styrke indflydelsen fra Skandinavien, Tyskland og Holland, altså Østersøområdet. Nu kaldtes ikke herskere ind, men håndværkere og handlende. Mens de arkitekter, der kom til at præge den nye "Nordiske Hovedstad" stadig hovedsagelig var italienere. Derved opstod det ejendommelige "nordiske Venedig" ved Østersøen.

Rusland bliver under Peter Den Store et imperium og står som Europas og måske endda verdens ubestridte største magt i begyndelsen og midten af det 1800 tallet, (efter sejren over Napoleon og Frankrig i 1815). Det var først med Krimkrigens traumatiske og blodige nederlag (1854-56) at det imperiale Rusland måtte se sig slået af de gamle Europæiske magter (England og Frankrig). Et nederlag som udstillede det despotiske Ruslands manglende evne til at konkurrere med de begyndende demokratiske og liberale lande i Europa og deres dramatiske økonomiske og teknologiske udvikling. En realitet der var med til at skabe grobund for den fattigdom, utilfredshed og fremmedgørelse i store dele af det russiske samfunds enorme masser af landarbejdere og begyndende industriarbejdere, der førte til mange revolutionære ideer, det forfærdelige nederlag i 1. verdenskrig, og til sidst den russiske revolution og borgerkrig i 1917-21. Nogle vil kalde det "modernitetens" og fornuftens sejr over den gamle verden med sin enevælde, tyranni og manglende respekt for det enkelte menneskets økonomiske, sociale og politiske rettigheder. Mange vil mene, at ikke meget har ændret sig i nutidens Rusland. Men Ruslands demokrati kan kun forstås ud fra dets egen historie og kontekst, og det er denne historie og kontekst vi vil forsøge at forstå lidt mere af på vores herlige togt ned af Ruslands floder.

Men Moskva forblev det "Hellige Ruslands" hjerte og kontinuitetsbærer. Det var stadig i katedralen i Kreml, at Ruslands "imperator og selvhersker" blev kronet. Moskva markerede stadig kontinuiteten i arven fra Byzans. Og selv om det i høj grad blev folk fra St. Petersburg, som kom til at præge det nye "Rossija" efter Sovjetunionens fald, seneste Vladimir Putin, er disse (igen) rykket til Moskva og gjort dets Kreml til deres hovedresidens.

Det er også i Moskva Kreml, at vort besøg i Ruslands gamle og nuværende hovedstad begynder: Med dets prægtige kirker og paladser samt den berømte "Røde Plads" ved Kreml, det traditionelle sted for folkets møde med landets herskere. Denne plads, hvis navn egentlig betyder den "Smukke

Plads”, er i sig selv et kultursammenstød, med Sovjetunionens skaber marxisten Lenins strenge mausoleum i den ene ende og Vasilij Blazjennyj-kirkens vilde spraglede løgkupler i den anden, med den høje middelalderlige borgmur langs den ene side og kæmpevarehuset GUM i de sidste tsar-dages orientaliserende stil langs den anden.

Men Moskva er også den kæmpemæssige Kristus Frelser-katedral, den største ortodokse kirke i verden, som blev bortsprængt af Stalin men genopført under Jeltsin for frivillige bidrag. Moskva er stadig hovedstaden i verdens største land, målt i areal, og i dag en langt mere levende og tiltalende by end den tunge stemning, der hang over byen i sovjetdagene. Og en by, som har bevaret alle de historiske lag, fra middelalderen til nutiden. En by hvor undergrundsbanen er bygget som underjordiske paladser, og hvor amerikanske fødevarekæder tilpasser deres logos til de russiske bogstaver. En moderne by dybt præget af fortidens dramatiske historie.

Se flere billeder på vores hjemmeside www.krimrejser.dk